

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності **073 Менеджмент**

**«Підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку
оптової торгівлі»**

Виконавець

студент факультету економіки і управління
підприємництвом

Глущенко Владислав Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Кузнецова Інна Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми.

Важливою ланкою економіки країни, що забезпечує дотримання балансу між виробництвом і споживанням, формує суттєву частку валової доданої вартості, забезпечує робочими місцями економічно активне населення є оптова торгівля. Оптова торгівля не тільки організує, а й забезпечує прискорення руху товарів, у значеній мірі впливає на виробництво і міжгалузевий обмін, активізує споживання.

Конкурентоспроможність підприємств оптової торгівлі є критерієм, що відображає ефективність їх діяльності. Проблема підвищення конкурентоспроможності підприємств стає все більш актуальною у зв'язку зі глобалізацією економічних процесів, появою зовнішніх викликів і загроз, деформацією і негативними тенденціями розвитку сфери внутрішньої торгівлі. У зв'язку з цим підприємства повинні приділяти увагу оцінюванню свого положення щодо конкурентів та безперервному впровадженню заходів з управління конкурентоспроможністю у довгостроковій перспективі. Це визначає актуальність даного дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів управління конкурентоспроможністю підприємства та прикладне застосування отриманих результатів у процесі розробки заходів з підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку оптової торгівлі.

Завдання дослідження:

1. Дослідити теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства
2. Надати загальну характеристику та провести аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Зелене місто М»
3. Дослідити стан та тенденції розвитку оптової торгівлі в Україні.
4. Розробити заходи з підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Зелене місто М»
5. Провести оцінювання ефективності запропонованих заходів

Об'єктом дослідження є ТОВ «Зелене місто М».

Предметом дослідження є процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

Практична значимість роботи полягає в можливості використання розроблених рекомендацій для удосконалення управління конкурентоспроможністю ТОВ «Зелене місто М» на ринку оптової торгівлі.

Методи досліджень, використані в кваліфікаційній роботі, включають: метод абстрагування - для уточнення сутності поняття «конкурентоспроможність»; SWOT-аналізу - для оцінювання внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства; методи портфельного аналізу (матриця «McKinsey») для оцінювання перспективності галузі та конкурентоспроможності підприємства; функціонального моделювання (моделі «As is» та «To be») - з метою дослідження бізнес-процесів підприємства; методи економічного аналізу – для оцінки фінансового стану підприємства, для дослідження ефективності реалізації запропонованих заходів.

Інформаційну базу дослідження склали звітність ТОВ «Зелене місто М», законодавчі і нормативні акти України. Під час написання кваліфікаційної роботи використовувалися монографії, наукові статті, дані органів державної статистики. При написанні роботи використовувались комп'ютерні програми MS Word, MS Excel.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 61 сторінка. Основний зміст викладено на 55 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 18 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємства»* розглянуто сутність поняття «конкурентоспроможність», підходи до її визначення, методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства та шляхи її підвищення.

У другому розділі *«Підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Зелене місто М»»* надано загальну характеристику та проведено аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Зелене місто М», оцінено його конкурентоспроможність, розроблено заходи з підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Зелене місто М» та проведено їх економічне обґрунтування.

ВИСНОВКИ

1. На основі використання методу динамічних рядів, проведено аналіз тенденцій розвитку оптової торгівлі в Україні. Встановлено, що починаючи з 2014 р. обсяги товарообороту мають позитивну динаміку. У 2020 р. обсяги оптового товарообороту склали 2462558 млн. грн, що на 140382 млн. грн., або на 6 % більше попереднього року. У 2020 р. порівняно з 2014 р. оптовий товарооборот зріс у 2,5 рази, а у порівнянні з 2005 р. – у 5 разів. Необхідно зазначити вкрай негативну тенденцію до зменшення обсягів товарів вітчизняного виробництва, так у 2020 р. частка таких товарів склала 42,9 %, що 28,9 % менше 2005 р. Зменшення відбулося в основному за рахунок зниження частки непродовольчих товарів. Розподіл обсягів оптової торгівлі за регіонами є не рівномірним. Так у м. Київ зосереджено більше половини загального обсягу, а саме – 52,1 %. Інші 47,9 % розподілені між 25 областями України. В Одеській обл. зосереджено - 5,1 %.

2. На основі матриці «McKinsey» проаналізовано привабливість галузі та конкурентоспроможність ТОВ «Зелене місто М». Встановлено, що галузь оптової торгівлі зерном має високу привабливість (сумарна зважена оцінка становить 3,7), а конкурентоспроможність ТОВ «Зелене місто М» має середній рівень (сумарна зважена оцінка становить 2,5). Найнижчі значення зважених оцінок за критеріями: частка ринку та робота з клієнтами. Покращення конкурентоспроможності даного підприємства потребує розробки заходів з усунення вказаних недоліків. Встановлено позицію підприємства на матриці, що відповідає сектору «Переможець 2». Стратегія у даному секторі – «Інвестування та зростання». Стратегічним

завданням організації є визначення слабких і сильних сторін, а потім здійснення необхідних інвестицій.

3. З метою аналізу спроможності підприємства до реалізації заходів з покращення конкурентоспроможності та наявності у зовнішньому середовищі можливостей для цього, проведено SWOT-аналіз.

4. За результатами проведеного аналізу, обґрунтовано доцільність вибору стратегій, що полягають у розвитку діяльності на нових ринках, застосуванні технологічних новацій галузі з метою упорядкування бази клієнтів та документообігу на підприємстві, шляхом залучення кваліфікованого персоналу та інших наявних сильних сторін.

5. На основі функціонального моделювання, за допомогою побудови моделі «As is» («Як є»), розглянуто бізнес-процеси ТОВ «Зелене місто М». Встановлено резерви для покращення роботи з клієнтами та підвищення конкурентоспроможності підприємства. Обґрунтовано доцільність автоматизації бізнес-процесів підприємства шляхом впровадження CRM-системи, в результаті чого очікується покращення взаємодії з клієнтами та покращення документообігу на підприємстві. Наглядно це дозволила відобразити модель «To be» («Як повинно бути») бізнес-процесу закупівель. Як видно з моделі «To be», стадії процесу скоротяться за рахунок автоматизації, оскільки програма автоматично складає договір і відправляє копію клієнту на пошту. Система дозволить зберігати повну інформацію про клієнтів, товар і закупівлі в кожному структурному елементі мережі; і об'єднати цю інформацію для проведення аналізу і прийняття ефективних управлінських рішень.

6. На основі проведених розрахунків економічної ефективності впровадження альтернативних програмних продуктів: готової системи з базовими інструментами та кастомної системи під замовлення на основі індивідуальної платформи, встановлено, що додатковий прибуток, від впровадження Salesforce-CRM є більшим. Чиста приведена вартість реалізації даного проекту становитиме 542,148 тис. грн. Таким чином, можна зробити висновок, що впровадження системи Salesforce-CRM є більш вигідним, ніж RELIABLE CRM .

АНОТАЦІЯ

Глущенко В., «Підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку оптової торгівлі»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства.

Проаналізовано фінансово-господарську діяльність, ділове середовище та конкурентоспроможність ТОВ «Зелене місто М»»

Запропоновано заходи з підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Зелене місто М»» що полягають у автоматизації бізнес-процесів підприємства.

Ключові слова: конкурентоспроможність, оптова торгівля, підприємство, управління.

ANNOTATION

Glushchenko V., "Improving the competitiveness of the enterprise in the wholesale market "

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 073 "Management"

Odessa National Economics University. – Odessa, 2021.

The work deals with the theoretical aspects enterprise competitiveness management.

Author analysis the financial and economic activity, business environment and competitiveness of enterprise.

Measures to increase the competitiveness of the enterprise, which are to automate business processes, are proposed.

Keywords: competitiveness, wholesale, enterprise, management.